

2023-08-31
S2023/02530 (delvis)

Socialdepartementet

Folkhälsomyndigheten
171 82 Solna

Uppdrag att överlåta nationellt överskott av vaccin mot covid-19

Regeringens beslut

Regeringen ger Folkhälsomyndigheten i uppdrag att under 2023 besluta att överlåta eventuellt nationellt överskott av vaccindoser mot covid-19, dvs. vaccindoser som inte längre behövs för att säkerställa det nationella behovet, till ett belopp om högst 400 000 000 kronor. Vaccindoserna får överlåtas till andra stater eller den globala vaccinupphandlingsmekanismen Vaccines Global Access (Covax) eller andra internationella organisationer.

Folkhälsomyndighetens ställningstagande till förfrågningar om överlåtelse bör utgå ifrån bedömningar av förväntat och faktiskt nationellt överskott av vaccin mot covid-19 i enlighet med vad som framgår av uppdraget att genomföra och redovisa arbetet med vaccin mot covid-19 (S2021/08239). Vaccin som har beställts av regionerna och sedan inte kommer till användning ska inte räknas som nationellt överskott. Överlåtelser får inte göras i strid med avtal som ingåtts med tillverkare.

Kostnaderna för överlåtna vaccindoser ska, enligt gällande avräkningsregler från OECD/DAC, så långt möjligt redovisas mot det under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd för budgetåret 2023 uppförda anslaget 1:1 *Biståndsverksamhet*, anslagsposten 33 Strategiskt inriktade bidrag. Mellanskillnaden i förhållande till inköpspriset, samt kostnaderna för prisrabatter vid vidareförsäljningar, ska redovisas mot det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetåret 2023 uppförda anslaget 1:6 *Bidrag till folkhälsa och sjukvård*, anslagsposten 31 Beredskapsläkemedel – del till Folkhälsomyndigheten. Överlåtelse kan också

göras genom att myndigheten säljer vaccindoser till ett pris som inte uppfyller kraven på affärsmässighet eller skänker vaccindoser varav kostnaderna inte kan räknas som internationellt bistånd.

Folkhälsomyndigheten får, inom ramen för uppdraget, och endast i de fall särskilt behov föreligger, söka samarbete med Sida.

Folkhälsomyndigheten ska löpande informera Regeringskansliet (Socialdepartementet) inför att vaccindoser mot covid-19 kan komma att överlåtas.

Folkhälsomyndigheten ska senast den 28 februari 2024 lämna en redovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet).

Redovisningen av uppdraget ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Ärendet

Sverige har, inom ramen för EU:s strategi för vacciner mot covid-19, ingått avtal med vaccintillverkare om att köpa vaccin i större volymer än vad som behövs för att säkerställa det nationella behovet. Under covid-19-pandemin har delar av överskottet av vaccin kunnat överlåtas genom donation men vaccin har även behövt kasseras. Mot bakgrund av den fortsatta smittspridningen och att vaccinationerna mot covid-19 planeras att fortsätta, kvarstår behovet av att säkerställa tillgången till effektiva vaccin både på kort och lång sikt. Sverige har därför, genom Europeiska kommissionen, ingått nya avtal med vaccintillverkaren Pfizer Inc./BioNTech Manufacturing GmbH som sträcker sig till den 31 december 2026 med avtalade leveranser av vaccin även under 2024 och 2025. Det förväntade överskottet av vaccindoser mot covid-19 för 2024 och 2025 beräknas bli lägre än tidigare under pandemin.

Inriktningen är fortsatt att säkerställa det nationella behovet av vaccin mot covid-19, att eventuellt överskott ska tillgängliggöras för andra länder och att kassationer så långt möjligt ska undvikas. För att undvika att vaccin kasseras kan nationellt överskott överlåtas genom donation eller vidareförsäljning. Överlåtelse av vaccin bör göras i form av vidareförsäljning till affärsmässiga villkor, dvs. utan budgetär inverkan, eller i form av donationer genom Covax för de vaccindoser för vilka kostnader kan belasta biståndsramen.

Överlåtelse kan också göras i form av bilaterala donationer eller vidareförsäljningar direkt till andra stater. Vid alla donationer gäller att så mycket som möjligt av Sveriges kostnader ska belasta biståndsramen, i enlighet med OECD-DAC:s rapporteringsdirektiv. Bilateral vidareförsäljning bör i första hand ske till affärsmässiga villkor.

En annan möjlighet kan vara att vidareförsälja överskottsdoser med rabatt. För att undvika att vaccin kasseras kan nationellt överskott vidareförsäljas till ett lägre pris än det Sverige har betalat till andra stater, Covax eller andra jämförbara organisationer.

Överlåtelse, inbegripet vidareförsäljningar med och utan rabatt, får endast ske om det inte strider mot avtal som ingåtts med tillverkare.

För att regeringen ska ha möjlighet att sälja och skänka vaccindoser mot covid-19 till ett pris som inte uppfyller kravet på affärsmässighet och vars kostnader inte kan rapporteras som internationellt bistånd bedöms dock ett bemyndigande vara nödvändigt. Riksdagen har i budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1 utg.omr. 9 avsnitt 3.6.6) bemyndigat regeringen att under 2023 besluta att sälja vaccindoser mot sjukdomen covid-19 som inte längre behövs för att säkerställa det nationella behovet till ett pris som inte uppfyller kravet på affärsmässighet. Vaccindoserna ska säljas till andra stater, den globala vaccinupphandlingsmekanismen Covax eller andra jämförbara internationella organisationer. Riksdagen har vidare bemyndigat regeringen att under 2023 besluta om att skänka överskott av vaccindoser mot covid-19, som inte behövs för att säkerställa det nationella behovet och som inte kan avräknas som bistånd.

Överskottet av vaccindoser ska skänkas till andra stater, den globala vaccinupphandlingsmekanismen Covax eller andra internationella organisationer.

På regeringens vägnar

Jakob Forssmed

Sofia Levy-Nilsson

Kopia till

Läkemedelsverket
Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete